

TENDINȚE ȘI PROVOCĂRI ÎN ASIGURAREA RESURSELOR NECESARE DESFĂȘURĂRII UNEI OPERAȚII EXPEDIȚIONARE

CHALLENGES TO THE PROVISION OF RESOURCES FOR MILITARY OPERATIONS

Lt.drd. Mihail-Cătălin LĂȚCAN*

Actualul mediu geopolitic se confruntă cu o arie largă de provocări și se caracterizează prin incertitudini care au repercusiuni manifestate în timp real la nivel global. Strategiile militare naționale și internaționale se schimbă într-un mod dramatic, de la un an la altul, ca răspuns și în întâmpinarea turbulențelor geopolitice și economice de la nivelul mondial. Dat fiind acest context incert, valoarea performanței și asigurarea reușitei o dată capabilitatea de a răspândi într-un timp cât mai scurt și într-un mod cât mai eficace la provocările și la situațiile intervenite. O capabilitate care poate îndeplini criteriile de eficacitate, performanță și rapiditate o reprezintă unitățile expediționare.

The current geopolitical environment facing a wide range of challenges is characterized by uncertainties with global effects. International and national military strategies are changing dramatically in response to the geopolitical and economic turbulence. Given this uncertainty, the value of performance and success is given by the ability to respond in a short time and in an effective way to the challenges and situations. A capability that can meet the criteria of effectiveness, performance and speed is the expeditionary units.

Cuvinte-cheie: logistică; expediționar; operații; militar; resurse.

Keywords: logistics; expeditionary operations; military; resources.

Strategiile militare naționale și internaționale se schimbă într-un mod dramatic, de la un an la altul, ca răspuns și în întâmpinarea turbulențelor geopolitice și economice de la nivelul global. Aceste schimbări fundamentale necesită forțe militare care pot fi foarte rapid desfășurate într-un mediu ostil. Mai mult, schimbarea situației economice internaționale și trecerea spre prioritățile naționale au dus la stabilirea unor ținte stricte de eficiență și eficacitate ale sistemului militar.

Totuși, pentru a minimiza riscurile militare viitoare, este necesar să se micșoreze aria de incertitudine cu acțiunile care vor urma la nivel geopolitic. Dezideratul logisticii este acela de a veni în întâmpinarea nevoilor indiferent de constrângerile temporale și spațiale.

Tot în aceeași ordine de idei, caracterul viitor al conflictelor va supune forțele armate la încercări și redimensionări structurale pentru a face față încercărilor de ordin industrial, tehnologic, informațional. Viitorul nu este predictibil pentru a face un plan precis de acțiune, dar se poate strânge o multitudine de informații care pot oferi o viziune relativ precisă în perspectivă, incluzând contextul operațiunilor expediționare. Cu toate acestea, a da sens informațiilor preluate nu este o chestiune simplă.

Cadrul strategic și geopolitic la nivelul asigurării resurselor

Tendențele la nivel geopolitic și strategic sunt vizibile, dar urmându-le calea conduc înspre o multitudine de efecte și consecințe. Bugetul apărării global se confruntă din ce în ce mai tare cu o presiune dată de povara pensiilor, costurile crescute ale fiecărei operații militare coroborate cu problemele de legitimitate asociate utilizării forței armate.

* **Batalionul 469 Sprijin Logistic „Putna”,
Focșani**
e-mail: lcm1080@yahoo.com

Pentru a se concentra pe caracteristicile capacităților viitoare, este necesar să se cunoască natura operațiilor militare, scopul acestora, contextul social, politic, informațional.

În cadrul actual dominat de revoluția tehnologică, în care fiecare sistem militar caută un avantaj competitiv prin exploatarea la capacitate maximă a descoperirilor tehnologice, gândirea strategică și cea conceptuală trebuie să convergă cu tehnologia avansată pentru a nu fi depășite moral de noile descoperiri tehnologice.

„Nu există lucru mai greu de făcut, nici mai îndoielnic în reușită, nici mai primejdios de întreprins, decât a introduce cel dintâi orânduieii noi”¹.

Harta politică a lumii se schimbă într-un ritm alert, un exemplu cert îl constituie autoproclamatul Califat al Statului Islamic, dar tendințele la nivelul mapamondului sunt previzibile și de aceeași manieră. De asemenea, democrația și capitalismul continuă să se răspândească în întreaga lume, deși tranziția de la regimurile totalitare spre democrație este departe de a fi una lină și pașnică.

Totuși, unde democrația s-a instalat de curând, supraviețuirea ei nu este asigurată pe deplin. Altfel spus, unele state democratice nu sunt în mod obligatoriu state pacifiste. Deopotrivă, sentimentul antivest și antiamerican crește ca amploare și viteză în țările mai puțin civilizate.

Comparație periculoasă de forțe democratice, economice și sociale amenință într-un mod copleșitor resurse, infrastructuri și controlul guvernelor în multe părți ale globului.

Ca rezultat, nevoia de rezistență umanitară va continua să crească în viitorul apropiat. Potrivit noilor estimări, crizele umanitare de astăzi sunt de patru ori mai multe decât în anii '90. În tot acest context, pentru guverne sunt un număr limitat de opțiuni disponibile pentru a-și atinge obiectivele geopolitice propuse. Aceste opțiuni includ utilitate „soft and hand power”, incluzând activități pe canale diplomatice, economice și, nu în ultimul rând, militare. Forțele militare se manifestă ca ustensilă chirurgicală care nu mai furnizează ambiguități, ci realități certe fie pozitive, fie negative.

De aici conflictele armate urmează un ciclu natural al adaptării și al răspunsului la situații tactice. Se poate observa, astăzi, în toate regiunile lumii, dar cu preponderență în Ucraina, Yemen, Libia, se dezvoltă vertiginos conflictul de tip hibrid,

unde se confruntă una, două sau chiar mai multe forțe militare, acestea având interese proprii și un caracter fluid. În aceste confruntări se manifestă un grad mare de urgență în care adversarii se schimbă de la o situație la alta, în care se exploatează vulnerabilitățile celorlalți, folosindu-se tehnici și metode de luptă asimetrice.

Aceste forme de conflict transcend înțelegerea convențională a conflictelor și echivalează cu activități și operații militare iregulare. Dat fiind acest context incert, valoarea performanței și asigurarea reușitei o dată capacitatea de a răspândi într-un timp cât mai scurt și într-un mod cât mai eficace la provocările și la situațiile intervenite.

O capacitate care poate îndeplini criteriile de eficacitate, performanță și rapiditate o reprezintă unitățile expediționare. Provocările unităților expediționare derivă, în principal, din misiunile pe care trebuie să le îndeplinească. Acestea pot avea o arie foarte complexă și diversificată de acoperire, de la stabilirea unei baze înaintate într-un mediu ostil, sprijinirea forțelor militare unui stat prieten, până la evacuare, în caz de urgență, a personalului unei ambasade proprii.

Tendențe și viziuni în asigurarea sprijinului logistic

Pornind de la dezideratele de performanță și valoare, logistica trebuie să asigure unitățile luptătoare că nu sunt pe cont propriu, ci dimpotrivă în orice moment li se poate asigura tot suportul logistic.

În acest sens, în fiecare moment se dezvoltă noi metode și capacități logistice care trebuie să îndeplinească criterii riguroase de eficacitate și accesibilitate. Altfel spus, îndeplinirea cu succes a obiectivelor suportului logistic se bazează pe colaborare între toate componentele lanțului logistic, pe inovație și investiție bine gândite în tehnologie de ultimă oră care să asigure un suport logistic oportun și integrat unităților expediționare.

Actualul climat financiar balansează între prioritățile naționale, militare, geopolitice și realitățile fiscale, lăsând o marjă foarte mică de absorbție a eventualelor costuri și depășiri bugetare. De aceea, este nevoie de o resursă umană înalt specializată, remunerată corespunzător și antrenată la un standard de top pentru a atinge obiectivele logistice propuse.

Fără îndoială, trebuie promovată cultura organizațională, definită printr-un nivel înalt de performanță individuală menită să impulsioneze într-un mod activ întregul proces logistic. Obiectivul determinant în procesul asigurării resurselor unei operații expediționare îl reprezintă focusarea pe excelența suportului logistic atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. De asemenea, procesele financiare și cheltuielile angajate trebuie să fie transparente și bine argumentate datorită interesului tot mai crescut privind cheltuirea banului public.

Fiabilitatea suportului logistic este dată de elementele sale care trebuie să lucreze ca un întreg

care identifică unde trebuie să-și îndrepte unitățile de suport efectul principal, unde se vor manifesta vulnerabilitățile viitoare și modul de rezolvare a acestora.

Pentru a dezvolta acest plan strategic, trebuie îndeplinite următoarele etape:

- realizarea unei analize exhaustive a mediului militar în care se desfășoară operația expediționară și deopotrivă factorii determinanți ai acestui mediu;
- efectuarea unei analize relevante a politicilor, planurilor, directivelor care determină prioritățile critice ale misiunii;

pe baza procesului „end-to-end”, asigurând soluție integrată și capabilități logistice sigure și eficiente, certificând o mentenanță pe întreg ciclul de viață a tuturor echipamentelor furnizate².

Un concept definitoriu al suportului logistic pentru viață este planificarea strategică a suportului logistic integrat. La planificarea strategică totul se reduce la schimbare. Acesta este un proces interactiv

- stabilirea, împreună cu unitățile luptătoare, a necesarului de suport logistic, a capabilităților și a programului de livrare a acestora;
- revederea planurilor și sublinierea atuurilor, oportunităților și vulnerabilităților pentru a le încadra într-o formulă de acțiune posibilă.

Componenta logistică are menirea de a asigura unităților expediționare întreg spectru de suport logistic, de a livra hrană, echipament, muniții, combustibile și multe alte echipamente strict necesare unităților luptătoare.

Viziunea suportului logistic expediționar este de a anticipa și de a depăși obstacolele generate de caracteristicile misiunii și ale mediului operațional. De asemenea, această viziune încorporează o gamă largă de responsabilități cu privire la lanțurile de aprovizionare, la dezvoltarea de noi capacități logistice, identificarea și realizarea unor procese logistice la un înalt grad de excelență.

Pentru a realiza o viziune relevantă va fi necesar ca să se stabilească patru piloni principali de responsabilitate care vor acționa ca un sistem de catalizatori logistici și operaționali.

Cel dintâi pilon poate fi denumit „luptătorii pe primul plan”. Acest pilon se caracterizează prin modalități și soluții inovatoare în a asigura suport logistic necesar ducerii acțiunilor de luptă, acestuia stabilindu-i-se următoarele obiective:

- anticiparea, evaluarea și întâmpinarea nevoilor de suport prin soluții inovative și optime pentru asigurarea tuturor claselor de materiale, prin accesibilitatea capacităților și echipamentelor. Succesul acestui obiectiv poate fi realizat prin previziuni mai exacte ale cererilor de materiale, poziționarea sau re poziționarea optimă a stocurilor, asociat cu un răspuns rapid privind livrarea echipamentelor;

- realizarea unor parteneriate strategice privind achiziția de materiale și echipamente pentru a scădea cheltuielile cu mentenanța pe întreg ciclul de exploatare a capacităților. Aceasta realizându-se prin programe strategice încheiate la nivel ministerial pentru a se face achiziția unui număr cât mai mare de echipamente la un preț cât mai scăzut, la un nivel calitativ ridicat; îndeplinirea acestui obiectiv se realizează prin parteneriate integrate a planificării și execuției achizițiilor publice necesare suportului logistic;

- identificarea și îngrădirea riscurilor pe care le incumbă lanțurile de aprovizionare, acestea fiind vitale pentru executarea și susținerea suportului logistic. Unele dintre riscurile majore sunt mediul operațional, securitatea cibernetică, terorismul, echipamentele contrafăcute, toate acestea îmbrăcând forma provocări pentru realizarea suportului. Concretizarea acestui obiectiv depinde de aplicarea

unei viziuni cuprinzătoare pentru identificarea riscurilor, detectarea materialelor contrafăcute sau neconforme și, bineînțeles, de realizarea unor sisteme sigure pentru a putea evita eventualele întreruperi ale lanțului de aprovizionare și de a asigura continuitatea funcțiilor și operațiilor esențiale ale suportului logistic;

- dezvoltarea de noi programe de cercetare și inovare a soluțiilor logistice prin conștientizarea necesităților logistice și găsirea de noi soluții tehnologice pentru a îndeplini cerințele de suport. Găsirea acestor soluții asigură avantajul strategic oricărei armate, de aceea mereu se caută azi avantajul tehnologic prin impunerea tehnologiilor de ultimă oră, precum cele robotice, tehnologice imprimantele 3D asigurându-se și soluții efective ale costurilor cu suport logistic.

Pilonul al doilea al viziunii strategice la nivel logistic este acela „al culturii organizaționale și a resurselor umane”. Acesta rămâne determinat de dezvoltarea și acumularea de înaltă performanță, cât și de înalt profesionalizată și responsabilă resursă umană care să livreze excelență sustenabilă misiunilor de suport. Pentru a atinge standardele de performanță stabilite de către comandanții misiunilor este nevoie de oameni talentați și bine instruiți. Cheia reușitei expediționare este de a se concentra efortul logistic pe pregătirea personalului și a culturii organizaționale, totodată cu implementarea schimbărilor pozitive.

Acest pilon este bazat pe următoarele obiective, precum:

- promovarea unui mediu organizațional propice, bazat pe o ierarhizare în funcție de pregătire și competență stricte; pentru a îndeplini misiuni de sprijin la un nivel înalt de performanță trebuie personal de valoare și cu un înalt grad de pregătire;

- dezvoltarea capacităților de adaptare a personalului în cadrul unui mediu operațional mereu în schimbare; acest aspect se bazează pe o pregătire superioară în domeniul logistic;

- identificarea și implementarea de noi competențe pentru întreg personalul implicat în activitățile de suport logistic, axându-se pe o continuă expansiune a competențelor necesare utilizării noilor tehnologii și capacități;

- adaptarea procesului de selecție a personalului și îmbunătățirea criteriilor de intrare în sistemul logistic, prin modalități corecte de adaptare la schimbările strategice operaționale;

- dezvoltarea și implementarea unui cadru transparent și în funcție de management logistic, prin stabilirea unor criterii bine stabilite pentru evoluția în carieră.

Al treilea pilon al viziunii logistice îl constituie „angajamentul strategic bazat pe o colaborare și o conlucrare între sistemul militar și partenerii din industria civilă”. O strânsă legătură între partenerii externi și sistemul logistic militar este vitală pentru îndeplinirea misiunii de sprijin în condiții optime. Este nevoie de o dezvoltare a relațiilor cu furnizorii de servicii și materiale necesare desfășurării misiunilor logistice. Tot în acest sens, este indicat a se schimba relațiile și cerințele pentru furnizorii de suport și materiale în funcție de succesiunile intervenite la nivelul mediului operațional și pentru a le anticipa relațiile de colaborare trebuie să se desfășoare într-un cadru bine stabilit.

Obiectivele pe care se bazează acest pilon sunt:

- colaborarea cu furnizorii externi pentru a stimula productivitatea și inovarea, totodată cu eliminarea proceselor și procedeele reproductivă și limitarea vulnerabilităților, aceasta realizându-se printr-o colaborare și un schimb de informații vitale;
- stabilirea unor obiective și clauze clare privind furnizarea de servicii și echipamente, cu cât acestea sunt mai clare se reduc cheltuielile ocazionale cu eventualele inadvertențe;
- dezvoltarea unor metode de achiziții transparente care să stimuleze productivitatea și performanța sistemului logistic, aici se pot folosi agilitatea, concurența și inovația specifice industriei pentru a profita și a le integra în sistemul de suport logistic;
- permite achiziționarea de tehnologii informatice și de arhitecturi de instrumente analitice, prin folosirea unor sisteme îmbunătățite precum procesul logistic „end-to-end”, permiterea și transferul în mod securizat de date și informații logistice.

Al patrulea pilon al viziunii logistice îl constituie „administrarea financiară și angajamentul bugetar”. Acesta se manifestă prin livrarea de soluții eficiente și accesibile.

Pentru a atinge acest deziderat trebuie atinse următoarele obiective:

- dezvoltarea și implementarea unei strategii financiare flexibile care să ofere o componentă logistică la un standard ridicat în viitor;

- realizarea unei colaborări solide și transparență între componenta militară și furnizorii sociali pentru a reduce cheltuielile de achiziționare și întreținere a echipamentelor;

- dezvoltarea unor opțiuni financiare flexibile și ale unor procese de finanțare durabile;
- reducerea per ansamblu a costurilor cu materiale și echipamente.

Concluzii

În acest context larg, unitățile expediționare sunt solicitate și utilizate într-un areal foarte larg de operații militare, dar și misiuni complexe de intervenție la dezastre (intervenția de la uraganul Sandy 2012), calamități, urgențe umanitare (Ebola, Africa, 2014). Toată această paletă de operații necesită un efort logistic impresionant, drept care este necesar stabilirea unor strategii și viziuni coerente, care să cuprindă acțiuni clare și planuri precise pentru a facilita un suport logistic eficient și sustenabil, punând în prim-plan redefinirea misiunilor expediționare încredințate.

Această lucrare a fost posibilă prin sprijinul financiar oferit prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, cofinanțat prin Fondul Social European, în cadrul proiectului POSDRU/159/1.5/S/138822, cu titlul „Rețea Transnațională de Management Integrat al Cercetării Doctorale și Postdoctorale Inteligente în Domeniile „Științe Militare”, „Securitate și Informații” și „Ordine Publică și Siguranță Națională” – Program de Formare Continuă a Cercetătorilor de Elită – „SmartSPODAS”.”

NOTE:

- 1 Niccolo Machiavelli.
- 2 *Defense Logistics Agency Strategic Plan 2015-2022*, p. 3.

BIBLIOGRAFIE

- Defense Logistics Agency, *Strategic Plan 2015 - 2022*, 2015.
- Expeditionary Operations*, U.S. Marine Corps, 2010.
- Strategic trends programme future character of conflict*, Ministry of Defence, 2014.